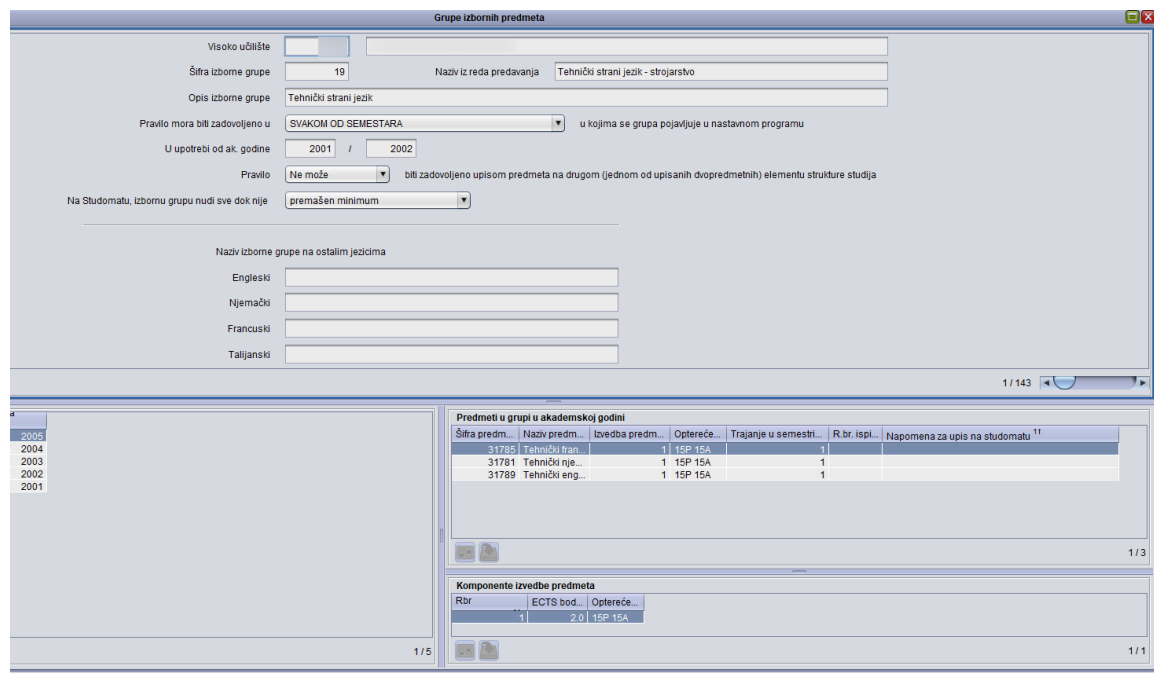

Grupe izbornih predmeta

Pored obveznih predmeta katkad se nastavnim programom zahtijeva upis jednog ili više predmeta, ili zadanog broja sati nastave neke specifične kategorije predmeta, npr. stranog jezika, tehnologije, seminara... Svaku grupu predmeta za koju student ima slobodu izbora potrebno je definirati kao grupu izbornih predmeta i popisati pripadne predmete.

Izborni predmeti se evidentiraju kao dio grupe izbornih predmeta u prozoru *Grupe izbornih predmeta* koji se nalazi unutar izbornika *Nastavni program*.

1 / 143

1 / 5

Slika 1. Prozor *Grupe izbornih predmeta*

Prozor Grupe izbornih predmeta podijeljen je na 4 okvira:

- Okvir sa [podacima o izornoj grupi](#)
- Okvir sa [podacima o akademskim godinama](#) u kojima se pojavljuje ta izborna grupa
- Okvir sa [podacima o predmetima](#) unutar izborne grupe
- Okvir sa [podacima o komponentama](#) izvedbe predmeta

Na ovoj stranici:

- [Podaci u prozoru Grupe izbornih predmeta](#)
- [Podaci u okviru Akademska godina](#)
- [Predmeti u grupi u akademskoj godini](#)
- [Komponente izvedbe predmeta](#)
- [Evidencija grupe izbornih predmeta](#)
 - [Dodavanje predmeta u postojeću grupu izbornih predmeta](#)
 - [Brisanje predmeta iz grupe izbornih predmeta](#)
 - [Kopiranje predmeta iz jedne izborne grupe u drugu](#)
 - [Evidencija nadređene grupe izbornih predmeta](#)
- [Pravila za upis izbornih predmeta](#)
 - [Usporedba pravila u jednom od semestara i pravila u ovom i prethodnim semestrima](#)

Podaci u prozoru Grupe izbornih predmeta

Na Slici 1. prikazan je prozor *Grupe izbornih predmeta*.

U prozoru su vidljivi sljedeći podaci:

Visoko učilište – Šifra i naziv visokog učilišta na kojem korisnik ima dozvolu za rad

Šifra izborne grupe – Sustav sam generira šifru i korisnik ju ne može mijenjati. Šifra na jedinstven način određuje grupu izbornih predmeta.

Naziv iz reda predavanja – Upisuje se puni naziv izborne grupe. Prikazuje se na Studomatu i na HTML pregledu nastavnog programa.

Opis izborne grupe - Detaljniji opis izborne grupe.

Npr. izborne se grupe u redu predavanja mogu ispisivati kao *Izborni predmeti*, pojavljivati se na različitim smjerovima i ne uključivati iste predmete. Tada je u opisu svake takve izborne grupe potrebno navesti tekst iz kojeg će se znati točno o kojoj se grupi izbornih predmeta radi, npr.: *Izborni predmeti za semestar 5, smjer AU*.

Pravilo mora biti zadovoljeno – Odabire se jedno od tri pravila izborne grupe.

Student mora pravila izborne grupe zadovoljiti:

- **U svakom od semestara** – Student mora upisati određeni broj izbornih predmeta, ECTS bodova, sati tjedno, ili sati ukupno u svakom semestru u kojem se pojavljuje izborna grupa.
- **U jednom od semestara** – Student u posljednjem semestru mora imati upisan određen broj izbornih predmeta, ECTS bodova, sati tjedno, ili sati ukupno s tim da u svakom semestru mora zadovoljiti pravilo izborne grupe za taj semestar.
- **U ovom i prethodnim semestrima** – Do posljednjeg semestra u kojem se nudi grupa izbornih predmeta student mora upisati određeni broj izbornih predmeta, ECTS bodova, sati tjedno, ili sati ukupno. Nije važno u kojim semestrima ih je i koliko upisivao, nego je važno da u posljednjem semestru u kojem se grupa izbornih predmeta nudi ima upisan pravilom određen broj izbornih predmeta.

U upotrebi od akademske godine – Akademska godina u kojoj se nudi grupa izbornih predmeta

Na Studomatu, izbornu grupu nudi sve dok nije - Ovdje se postavlja osnovno pravilo da li će se provjeravati minimalni uvjet ili maksimalni uvjet izborne grupe- u [Podaci u okviru Grupe izbornih predmeta](#) definira se minimalni, odnosno maksimalni broj predmeta, sati, ECTS bodova ili izbornih grupa koje student mora upisati ili imati upisano u semestru u kojem se pojavljuje grupa izbornih predmeta.

Npr. Ako student treba iz XY grupe upisati minimalno 10, a maksimalno 20 ECTS, a parametar je podešen na minimum, izborna grupa će se studentu nuditi za upis dok ne upiše minimalno 10 ECTS. Analogno vrijedi za maksimum. Ukoliko je parametar podešen na maksimum, grupa će se studentu prikazivati sve dok ne upiše 20 ECTS-a iz XY izborne grupe.

Podaci u okviru Akademska godina

U okvir **Akademska godina** unose se sve godine u kojima se nudi grupa izbornih predmeta. Čak i ako se ponuda predmeta u grupi izbornih predmeta ne mijenja tijekom više akademskih godina, potrebno je za svaku akademsku godinu navesti predmete koji se pojavljuju u grupi.

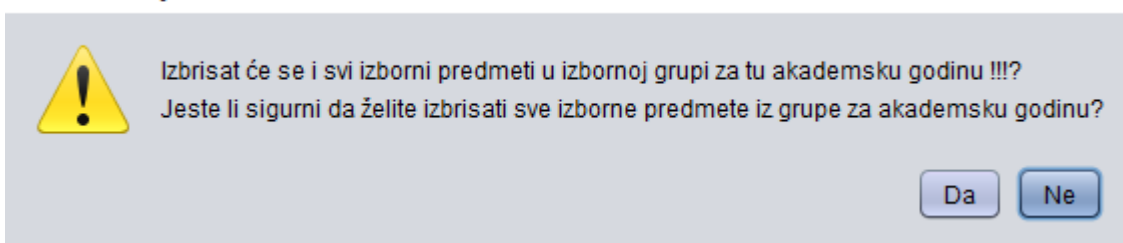
Prilikom navođenja nove akademske godine automatski se kopiraju predmeti iz prethodne akademske godine. Ako se želi u ponudu predmeta te grupe uključiti neki novi predmet, ili iz ponude izbrisati neki stari, potrebno je samo ažurirati kopiranu listu predmeta.

Prilikom brisanja akademske godine u kojoj se izborna grupa može pojaviti u nastavnom programu, briše se i podatak o tome koji predmeti pripadaju toj grupi.

Stoga se prije samog brisanja tih podataka pojavljuje upozorenje:

Potvrda brisanja

Slika 2. Upozorenje prilikom brisanja

Pravilo može/ ne može biti zadovoljeno upisom predmeta na drugom (jednom od upisanih dvopredmetnih) elementu strukture studija – Ukoliko se isti izborni predmet nalazi u dvije različite izborne grupe pri čemu se jedna izborna grupa izvodi na jednom, a druga na drugom upisanom studiju, tada je moguće pravilo izborne grupe s jednog od upisanih studija zadovoljiti upisom tog izbornog predmeta iz druge izborne grupe na drugom upisanom studiju (odabrana vrijednost "može").

Predmeti u grupi u akademskoj godini

Šifra i naziv predmeta – Upisuje se šifra predmeta. Ako se ne zna šifra, predmet je moguće potražiti u pomoćnoj tablici - prozoru *Izvedba predmeta*

Izvedba predmeta – Broj izvedbe predmeta. Predmeti koji se uvijek izvode na jednak način imaju samo jednu izvedbu. Ukoliko se predmet predaje različitim studentima, tada ima više od jedne izvedbe.

Opterećenje – Ukupno opterećenje predmeta po vrstama nastave za cjelokupno trajanje predmeta. Prikazu se podaci evidentirani u prozoru *Predmet*.

Trajanje u semestrima – Trajanje predmeta u semestrima. Prikazu se podaci evidentirani u prozoru *Predmet*.

Napomena za upis na Studomatu – napomena uz dani izborni predmet koju studenti vide na Studomatu kod odabira izbornih predmeta iz te izborne grupe.

Komponente izvedbe predmeta

Rbr komponente, ECTS bodovi i Opterećenje – ECTS bodovi i opterećenje predmeta po semestrima, odnosno komponentama predmeta. Podaci se mijenjaju ovisno o označenom predmetu u okviru *Predmeti u grupi u akademskoj godini*.

Predmeti u grupi u akademskoj godini						
Šifra predm...	Naziv predm...	Izvedba predm...	Optereće...	Trajanje u semestri...	R.br. ispi...	Napomena za upis na studomatu ¹¹
197296	Trgovačko i r...		1 30P 15A		1	
183981	Matematičko...		1 30P 15L		1	
169367	Sustavi certif...		1 30P 15L		1	
183922	Akademski ...		1 30P 15L		1	
183970	Jedrenje		1 30P 15T		1	
34186	Upravljanje z...		1 30P 15A		1	
23062	Ekonomika ...		1 30P 15A		1	

Komponente izvedbe predmeta		
Rbr	ECTS bod...	Optereće...
1	4.0	30P 15A

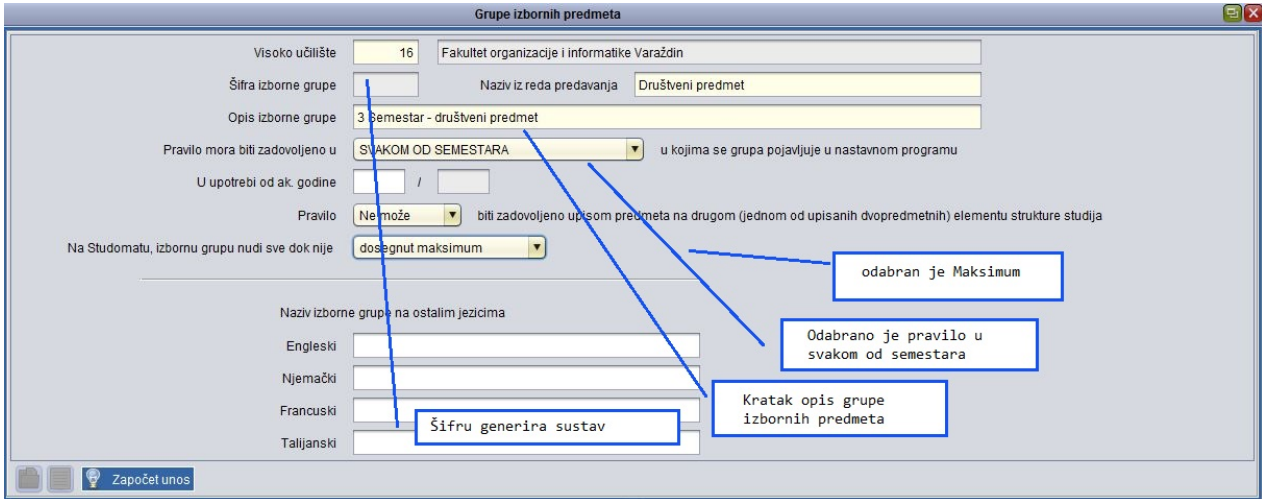
Slika 3. Podaci u okvirima

Evidencija grupe izbornih predmeta

 Grupi izbornih predmeta mogu se dodati samo predmeti evidentirani u opciji [Predmet](#).

Ako se želi formirati grupa izbornih predmeta, potrebno je:

- U prozoru [Predmet](#) evidentirati predmet.
- Otvoriti prozor [Grupe izbornih predmeta](#) koji se nalazi u izborniku *Nastavni program*.
- Pokrenuti akciju unosa.
- Šifru izborne grupe sustav sam dodjeljuje i korisnik ju ne može mijenjati.
- Upisati naziv izborne grupe koji će se pojavljivati u nastavnom programu i kojeg će vidjeti studenti.
- Upisati kratak opis izborne grupe.
- Definirati pravilo izborne grupe odabirom jednog od tri ponuđena [pravila](#).
- Upisati akademsku godinu od koje se grupa izbornih predmeta pojavljuje u nastavnom programu.
- Definirati da li pravilo izborne grupe može biti zadovoljeno upisom predmeta na drugom upisanom dvopredmetnom studiju.
- Definirati koji će se od uvjeta provjeravati prilikom prikaza studentima na Studomatu
- Potvrditi akciju.

Slika 4. Evidencija grupe izbornih predmeta

- Odabrati okvir *Akademski godina* te pokrenuti akciju *Unosa*.
- Unijeti godinu u kojoj će se predavati grupa izbornih predmeta, te potvrditi akciju.

Nije potrebno za svaku akademsku godinu navoditi izborne predmete, jer se ponuda izbornih predmeta automatski kopira iz posljednje akademske godine.

- U okviru *Predmeti u grupi u akademskoj godini* pokrenuti unos i upisati šifru predmeta i izvedbu predmeta. Redak za unos novog predmeta dodaje se pritiskom na tipku Enter ili na unos. Ako predmet ima samo jednu izvedbu (dinamiku izvođenja), upisuje se uvijek broj 1.

Okvir *Komponente izvedbe predmeta* automatski će se ispuniti nakon unosa predmeta u okviru *Predmeti u grupi u akademskoj godini*.

Ovisno o predmetu koji je označen u okviru *Predmeti u grupi u akademskoj godini*, u okviru *Komponente izvedbe predmeta* bit će prikazano opterećenje označenog predmeta.

Dodavanje predmeta u postojeću grupu izbornih predmeta

Ako se grupa izbornih predmeta u novoj akademskoj godini proširila, potrebno joj je dodati novi predmet. Predmet se može dodati na slijedeći način:

- Odabrati okvir *Predmeti u grupi u akademskoj godini*.
- Pokrenuti akciju unosa.
- Upisati šifru predmeta. Ako se ne zna šifra, moguće ju je prenijeti iz pomoćne tablice prozora *Izvedba predmeta*.
- Upisati redni broj izvedbe predmeta. Ako predmet ima samo jednu izvedbu, upisuje se uvijek broj 1.
- Potvrditi akciju.

Brisanje predmeta iz grupe izbornih predmeta

Ako se želi obrisati jedan ili više predmeta iz grupe izbornih predmeta potrebno je:

- Odabrati okvir *Predmeti u grupi u akademskoj godini*.
- Odabrati redak, odnosno predmet koji se želi obrisati.
- Pokrenuti akciju brisanja.
- Prije nego se predmet obriše, sustav traži potvrdu brisanja:
- Kada se pritiskom na gumb *Da* potvrdi brisanje, predmet je obrisao iz grupe izbornih predmeta. Ako je predmet uspješno obrisao, na dnu prozora pojavi se obavijest da je zapis obrisao iz tablice.

Kopiranje predmeta iz jedne izborne grupe u drugu

Moguće je kopirati predmete iz jedne izborne grupe u drugu na sljedeći način:

- Evidentirati *grupu izbornih predmeta* i *akademsku godinu* na gore opisan način.
- Odabrati okvir *Predmeti u grupi u akademskoj godini*, te kliknuti na koji se nalazi u alatnoj traci.
- Otvorit će se prozor *Odabir izborne grupe iz koje će se kopirati predmeti*, te je moguće upisati uvjet dohvata izborne grupe iz koje će se kopirati predmeti.
- Potvrditi akciju
- Na alatnoj traci kliknuti na *Odabir predmeta*, te će se time predmeti prenijeti iz jedne izborne grupe u drugu.
- Prenijet će se SVI predmeti iz jedne izborne grupe u drugu, te je potrebno samo napraviti korekcije, ukoliko one postoje.

Evidencija nadređene grupe izbornih predmeta

Ako se želi evidentirati nadređena grupa izbornih predmeta koja sadrži druge izborne grupe potrebno je:

- U prozoru *Grupe izbornih predmeta* pokrenuti akciju unosa.
- Upisati naziv izborne grupe koja će se pojavljivati u nastavnom programu i koji će vidjeti studenti.
- Šifru sustav sam dodjeljuje i korisnik ju ne može mijenjati.
- Unijeti kratak opis izborne grupe.
- Definirati pravilo izborne grupe odabirom jednog od tri ponuđena *pravila*. Pravilo nadređene izborne grupe mora biti jednako pravilu grupa koje ona sadrži.
- Ukoliko se, prilikom opisa nastavnog programa u kartici *Grupe izbornih predmeta* za izbornu grupu evidentira da joj je nadređena izborna grupa s drugačijim opisanim pravilom, sustav će upozoriti na pogrešku:

Pravilo za upis izborne grupe mora biti definirano na isti način kod nadređene izborne grupe

- Potvrditi akciju.
- Odabrati okvir *Akadska godina*.
- Pokrenuti akciju unosa.
- Unijeti akademsku godinu u kojoj će se grupa izbornih predmeta predavati, te potvrditi akciju

Nadređena izborna grupa ne sadrži predmete, već sadrži druge izborne grupe, stoga se ne ispunjava okvir *Predmeti u grupi u akademskoj godini*.

Primjer pravila za upis izbornih predmeta opisanog pomoću nadređene izborne grupe

Nadređena izborna grupa sadrži dvije izborne grupe. Pravilo za upis izbornih predmeta definirano na način: izabrati jednu izbornu grupu, te iz nje izabrati točno jedan izborni predmet. Pravilo ovog tipa opisuje se u prozoru *Predmeti u semestru za element strukture studija* u kartici [Grupe izbornih predmeta](#).

Pravila za upis izbornih predmeta

Ukoliko u nastavnom programu postoje izborne grupe, student prilikom upisa godine bira predmete u skladu s pravilima izborne grupe. Pravila za izborne grupe, s obzirom na period u kojem se moraju zadovoljiti, su:

- u svakom od semestara
- u jednom od semestara
- u ovom i prethodnim semestrima.

Najčešći je slučaj da se izborna grupa u nastavnom programu nekog studija/smjera pojavljuje samo u jednom semestru. Tada se koristi pravilo **u svakom od semestara**. To znači da će student, kada bude upisivao predmete iz izborne grupe, morati odabrati najmanje minimalan, a najviše maksimalan uvjet.

Pri tome uvjet može biti izražen u:

- ECTS bodovima
- predmetima
- brojem upisanih sati ukupno ili tjedno.

Izborna grupa može se u nastavnom programu nekog studija pojaviti u više semestara. Pravilo za jednu takvu izbornu grupu može biti npr.: u prve dvije godine studija upisati barem 10 ECTS bodova iz grupe izbornih predmeta.

Pravila **u jednom od semestara** i **u ovom i prethodnim semestrima** primjenjuju se kod opisivanja pravila upisa izbornih predmeta kod grupa izbornih predmeta koje se u nastavnom programu pojavljuju u više od jednog semestra. Međutim, u nekim situacijama moguće je kod takvih izbornih grupa primijeniti i pravilo **u svakom od semestara**

Usporedba pravila u jednom od semestara i pravila u ovom i prethodnim semestrima

Neka izborna grupa se pojavljuje u nastavnom programu u dva semestra. Pravilo izborne grupe je da student na kraju drugog semestra mora imati upisano 8 ECTS bodova, pri čemu nije bitno u kojem će ih semestru upisati i koliko će ECTS bodova upisati u kojem semestru. Student može u prvom semestru upisati 8 ECTS bodova i na taj način zadovoljiti ukupno pravilo izborne grupe. U ovom slučaju potrebno je koristiti pravilo u **jednom od semestara**. Minimalni i maksimalni uvjeti za pojedine semestre bi se opisali na ovaj način:

	1. semestar	2. semestar
min. uvjet	0	8
max. uvjet	8	8

Pravilo **u jednom od semestara** se u svakom semestru koji nije posljednji ponaša kao pravilo u svakom od semestara, te se samo provjerava da li je student zadovoljio pravilo za trenutni semestar. Ako student nije zadovoljio pravilo za trenutni semestar, izborna grupa će se studentu nuditi na upis.

Nedostatak pravila u jednom od semestara je što se u semestrima koji nisu posljednji provjerava samo da li je zadovoljeno pravilo za taj semestar, te nije poznato da li je zadovoljeno ukupno pravilo izborne grupe. U slučaju da se izborna grupa prestane izvoditi prije nego što student upiše drugi semestar te izborne grupe, neće biti poznato da li je student zadovoljio ukupno pravilo izborne grupe.

Drugim riječima, ako student u 1. semestru upiše neki predmet ili ne upiše niti jedan predmet, zadovoljio je pravilo upisa izbornih predmeta za taj semestar. Međutim, nije poznato da li je student zadovoljio ukupno pravilo izborne grupe, jer se to provjerava u posljednjem, odnosno u ovom slučaju 2. semestru.

 Specifično za model studiranja prema preduvjetima kada se na Studomatu može više puta pojaviti izborna grupa - u tom slučaju pravilo izborne grupe ponaša se kao u ovom i ostalim semestrima - znači bilo gdje da se predmet odabere u izornoj grupi (u bilo kojem semestru) zbraja se u pravilo izborne grupe.

U sljedećem primjeru, za izbornu grupu je korišteno pravilo **U ovom i prethodnim semestrima**. Neka izborna grupa se pojavljuje u nastavnom programu u četiri semestra. Pravilo izborne grupe je da student na kraju četvrtog semestra mora imati upisano 8 ECTS bodova. U svakom semestru student mora upisati najmanje 2 ECTS boda, ali može odjednom upisati 8 ECTS bodova i na taj način zadovoljiti ukupno pravilo izborne grupe.

Minimalni i maksimalni uvjeti za pojedine semestre bi se opisali na ovaj način:

	1. semestar	2. semestar	3. semestar	4. semestar
min. uvjet	2	4	6	8
max. uvjet	8	8	8	8

 Kod ovog pravila se u svakom semestru provjerava da li je student zadovoljio pravilo izborne grupe za taj semestar, te se također provjerava koliko je student ukupno upisao ECTS bodova u trenutnom semestru i svim prethodnim semestrima iz te izborne grupe. Zbog navedenog je ovo pravilo **bolje**, jer je u svakom trenutku poznato da li je student zadovoljio ukupno pravilo izborne grupe.

Kod opisivanja ovog pravila navode se **kumulativne vrijednosti**. Primjerice, student u 1. semestru mora upisati minimalno 2 ECTS boda. Budući da u 2. semestru mora također upisati minimalno 2 ECTS boda, navodi se da **do 2. semestra uključujući i 2. semestar** mora imati upisano 4 ECTS boda (2+2), **do 3. semestra uključujući i 3. semestar** mora imati upisano 6 ECTS bodova (2+2+2), itd.

Primjer pravila **u svakom od semestara** kod izborne grupe koja se izvodi u više semestara

Iz grupe izbornih predmeta potrebno je upisati točno 3 ECTS boda u prvom i 3 ECTS boda drugom semestru. Ovu izbornu grupu potrebno je staviti u nastavni program u prvi i drugi semestar. Pravilo izborne grupe u svakom semestru treba biti **u svakom od semestara**, a minimalan uvjet 3 ECTS boda, te maksimalan uvjet 3 ECTS boda.